

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205572
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2717205572.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Jozefa Mačaja, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: S. E., nar. XX. E. XXXX, trvale pobytom J., E. XX, o zaplatenie 265,01 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 26. augusta 2019 č.k. 3Csp/251/2017-126 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil čiastočne konanie o zaplatenie 4,99 eur s 5,05% úrokom z omeškania od 27. októbra 2015 do zaplatenia; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 126,03 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo súm: 29,56 eur od 27. októbra 2015, z 23,50 eur od 26. novembra 2015, z 30,42 eur od 29. decembra 2015, z 19,98 eur od 26. januára 2016 a z 22,57 eur od 26. februára 2016, všetky do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku žalobu zamietol, žalovanej oproti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania 4,88%. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 43 ods. 1 a 12, § 44 ods. 1, 2 z.č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 3, § 54 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 544 ods. 1 a 2 a § 517 ods. 1, 2 OZ. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil vecne tak, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne v časti zaplatenia za poskytnuté telekomunikačné služby a čiastočne u príslušenstva pohľadávky, keď za nesporné považoval že medzi stranami sporu bola 9. júla 2015 uzatvorená zmluva o poskytovaní verejných služieb č. 9004941723 spolu s dodatkom a to v písomnej forme, avšak zmluva neobsahuje údaj o čase trvania zmluvy ako takej, ani minimálne podmienky používania alebo trvania služby a vôbec nie údaj o tom, za akých podmienok môže byť služba zrušená, ako to bolo vyjadrené na faktúre č. 7601080017 vystavenej za obdobie od 8. januára 2016 do 7. februára 2016, kde je na druhej strane v prehľade uvedené, že dňa 5. februára 2016 bol žalovanej zrušený program služieb. Uzatvorená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie ďalej za preukázané, že právny predchodca žalobcu plnil na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb tým, že poskytol žalovanej možnosť využívať telekomunikačné služby podniku, žalovaná túto skutočnosť nenamietala a nepreukázala, že by sumu 80,- eur uhradila, nepreukázala, že by jej povinnosť zanikla. Súd prvej inštancie preto pri rozhodovaní o povinnosti žalovanej zaplatiť celkom sumu 126,30 eur vychádzal z dôkazov predložených žalobcom. Na základe fakturovaných súm za mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, všetky po lehote splatnosti priznal žalobcovi právo a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť sumu 29,56 eur ako požadoval žalobca podaním zo 14. júna 2018, pričom žalobca si poplatky za faktúru

neuplatňoval a žalobu vzal čiastočne o sumu 4,99 eur späť rovnako za dôvodnú považoval súd prvej inštancie i sumu 23,50 eur, sumu 30,42 eur, sumu 19,98 eur a sumu 22,57 eur. Žalovaná si svoj dlh neuhradila riadne a včas, preto sa dostala do omeškania a súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi i úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne z jednotlivých dlžných súm neuhradených telekomunikačných služieb a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti uvedenom vo faktúre. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 133,99 eur vyfakturovanú faktúrou č. 7606847941, keďže dohoda o zmluvnej pokute, tak ako každý dvojstranný právny úkon, musí spĺňať náležitosti právneho úkonu podľa § 37 Občiansky zákonník (z.č. 40/1964 Zb., ďalej len „OZ“). Dohoda o zmluvnej pokute v znení ako ju dal do zmluvy dodávateľ, nie je platným právnym úkonom, nespĺňa náležitosti požiadavky určitosti, zrozumiteľnosti a konkrétnosti dojednania, čo spôsobuje aj pochybnosti o výške zmluvnej pokuty. Právny úkon je pre jej neurčitosť neplatný a záväzky môžu vznikáť len z platného záväzku, preto súd v tejto časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na pomerný úspech žalovanej jej priznal voči žalobcovi náhradu vo výške 4,88 %.

2. Proti zamietajúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K inštitútu zmluvnej pokuty uviedol, že jej účelom je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Dojednaná zmluvná pokuta má teda predovšetkým čeliť porušeniu povinnosti, lebo ak bude zabezpečená povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Právny predchodca žalobcu a žalovaná si dohodli zabezpečovací inštitút zmluvnej pokuty pre prípad porušenia záväzku viazanosti, ktorý je definovaný v bode 3 Dodatku. Záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu za poskytovanie služieb je definovaný aj v odseku 1 písm. b) Dodatku. Žalovaná sa dostala do omeškania s platením faktúr za služby poskytované právnym predchodcom žalobcu, čo je zrejme aj z uplatneného nároku, ktorého prevažnú časť predstavujú neuhradené faktúry za poskytnuté služby. Žalovaná porušila svoje povinnosti poskytnúť žalobcovi zmluvne dohodnuté protiplnenie, neuhrádzala faktúry vystavené za poskytnuté služby riadne a včas. Súd však toto porušenie zmluvných povinností nezohľadnil. Dodal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku absolútne nerefektuje požiadavku ustanovenia § 53 ods. 12 OZ. Zmluvná pokuta predstavuje paušalizovanú náhradu škody, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. Škoda pozostáva z ceny telefónu a sumy, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku poskytnutia iných služieb za akciové ceny práve s ohľadom na dobu viazanosti v zmluvnom vzťahu. Zmluvnou pokutou si žalobca zabezpečuje návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny poskytovanej služby alebo navrátených zariadení, ktoré boli žalovanej poskytnuté v rámci zvýhodnenej ceny. Je zrejme, že právny predchodca žalobcu určil základ výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k cene poskytnutého zariadenia a zľavenej cene za poskytované služby a v prípade neplnenia si svojich povinností je žalovaná povinná v podobe zmluvnej pokuty vrátiť cenové zvýhodnenie, ktoré požívala počas trvania záväzkového vzťahu. Zároveň zdôraznil, že žalovanej bola vyúčtovaná zmluvná pokuta v zníženej výške 133,99 eur so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti. Zmluvná pokuta bola v dodatku vyjadrená degresívnym spôsobom, čo znamená, že základ zmluvnej pokuty sa znižuje o čiastku zodpovedajúcu počtu dní uplynulých z doby viazanosti. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 19. októbra 2017 sp. zn. 19Co/142/2016, rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z 15. augusta 2017 sp. zn. 4Csp/24/2016, rozsudok Okresného súdu Malacky z 27. októbra 2017 sp. zn. 7C/256/2016, v ktorých súdy dospeli k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je prijateľnou podmienkou a nárok žalobcu považovali za dôvodný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel, alternatívne aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň vyčíslil i trovy odvolacieho konania vo výške 48,18 eur.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP),

súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v odvolaní napadnutom zamietajúcom výroku o zaplatenie 133,99 eur a závislom výroku o trovách konania vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

5. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 3Csp/251/2017 je žaloba o zaplatenie odplaty vo výške 131,02 eur za poskytnuté telekomunikačné služby právnym predchodcom žalobcu žalovanej s príslušným úrokom z omeškania a o zaplatenie zmluvnej pokuty 133,99 eur s príslušným úrokom z omeškania. Súd prvej inštancie žalobe v časti uplatneného nároku na zaplatenie (neuhradenej splatnej) odplaty za poskytnuté telekomunikačné služby v sume 126,03 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 29,56 eur od 27. októbra 2015 do zaplatenia, 5,05% ročne zo sumy 23,50 eur od 26. novembra 2015 do zaplatenia, 5,05% ročne zo sumy 30,42 eur od 29. decembra 2015 do zaplatenia, 5% ročne zo sumy 19,98 eur od 26. januára 2016 do zaplatenia, 5% ročne zo sumy 22,57 eur od 26. februára 2016 do zaplatenia vyhovel a v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom žalobu zamietol.

6. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s prihliadnutím na obsah podaného odvolania, uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a či dospel k správne záveru o neplatnosti dohody o zmluvnej pokute, majúceho za následok zamietnutie žaloby v časti takto uplatneného nároku a následne aj spôsob rozhodnutia o závislom výroku o trovách konania. Rozsudok súdu prvej inštancie o zastavení konania v časti 4,99 eur s príslušenstvom a v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 126,03 eur s príslušenstvom nebol odvolaním napadnutý a tak nebol ani predmetom prieskumu odvolacím súdom.

7. Podľa ust. § 387 ods.1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

8. Po preskúmaní obsahu spisu a odvolacích námietok žalobcu sa odvolací súd plne stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, a pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá zistený skutkový stav a zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a dostatočne presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku. Na doplnenie a vzhľadom na potrebu vyporiadať sa s odvolacími námietkami dodáva nasledovné:

9. Podľa § 544 ods. 1 a 2 O.z., ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda (1). Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej výpočtu.

10. Podľa čl. 3 Závazok viazanosti, veta druhá Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb z 12.11.2015, porušením záväzku viazanosti preto je: a) výpoveď Zmluvy Účastníkom, ak výpovedná lehota alebo iná osobitne dohodnutá lehota uplynie počas dojednanej doby viazanosti, b) žiadosť Účastníka o prenesenie telefónneho čísla uvedeného v tomto dodatku, a c) nezaplatenie ceny za poskytnuté Služby Účastníkom do 45 dní po splatnosti, na základe ktorého vznikne Podniku právo na odstúpenie od Zmluvy (ďalej len „porušenie záväzku viazanosti“).

11. Podľa článku 3. Zmluvná pokuta, veta prvá, štvrtá, piata a veta šiesta Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo 7. júla 2015, Podnik a Účastník sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči Účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Benefity poskytnuté Účastníkovi na základe tohto dodatku sú uvedené v bode 1. tohto Dodatku alebo v cenníku. Základom

pre výpočet zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti je suma špecifikovaná v tabuľke číslo 1, ktorá zohľadňuje benefity poskytnuté Účastníkovi podľa tohto Dodatku (ďalej len „základ pre výpočet“). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie Základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy v dôsledku porušenia záväzku viazanosti podľa písm. a) alebo b) predchádzajúceho bodu tohto Dodatku alebo do dňa prerušenia poskytovania Služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti podľa písmena c) predchádzajúceho bodu tohto Dodatku.

12. Odvolací súd zdieľa názor prvoinštančného súdu o neplatnosti čl. 3 Dodatku k zmluve z dôvodu neprijateľnosti v znení, ako bola dohodnutá medzi jej účastníkmi. Účelom právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa je snaha cestou práva vyrovnať faktickú nerovnosť postavenia zmluvných strán a to spotrebiteľa, ako osoby menej skúsenej, menej pripravenej a menej odborne zdatnej oproti dodávateľovi profesionálne skúsenejšiemu a s lepšou znalosťou práva, ktorý navyše spravidla dáva podnet k zmluvnému jednaniu a zmluvné podklady aj pripravuje. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, teda zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky (§ 53 ods. 1 až 5 OZ). Nepochybne je právom žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov, je ale potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti musia byť primerané. Predmetom zabezpečenia v prejednávanej veci bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby a po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Odvolací súd pripomína, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

13. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nerefektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými a teda aj neplatnými. Odvolací súd zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy. Treba zdôrazniť, že súd nemôže sám rozlišovať medzi konaniami jednotlivých zákazníkov žalobcu, najmä rozlišovať pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok pohnútky spotrebiteľov, ktorí od počiatku mali v úmysle porušiť povinnosti od tých, ktorých okolnosti donútili porušiť zmluvnú povinnosť, pretože takéto uplatnenie nárokov musí rozlíšiť a rozdeliť už samotná formulácia zmluvných ustanovení, ale musí vždy posudzovať charakter zmluvných dojednaní v súvislosti s aplikáciou na neurčitý okruh spotrebiteľov. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.

14. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta dojednaná v bode 3 Dodatku bola v danom prípade uplatnená z dôvodu riadneho a včasného neuhradenia ceny poskytnutých služieb (čo má v zmysle uvedeného ustanovenia dodatku za následok, že akonáhle by sa dostal spotrebiteľ do omeškania s platením ceny služieb dlhšieho než 45 dní, vznikol by dodávateľovi nárok na zmluvnú pokutu), považoval aj odvolací súd uvedené dojednanie o zmluvnej pokute za také, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby za to zaplatil neprimerane vysokú sankciu. Takéto ustanovenie narúša rovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že výška pokuty klesá v závislosti od počtu dní uplynutých z doby viazanosti. Neprimeranosť sankcie je daná tým, že toto ustanovenie nezohľadňuje výšku dlhu spotrebiteľa, s ktorým je v omeškaní (v zmysle zmluvného dojednania môže ísť o rovnakú sankciu za nezaplatenie akejkoľvek aj zanedbateľnej ceny poskytnutej služby, keďže zmluva nič bližšie v tomto smere nevymedzuje), ani dôsledky, aké toto porušenie má pre veriteľa. Omeškaním s platením peňažných záväzkov totiž nedochádza k automatickému zániku zmluvy a veriteľ je aj naďalej oprávnený požadovať od žalovaného

splnenie jeho záväzkov, predovšetkým využívanie služieb a platenie za ich poskytovanie až do konca doby viazanosti, prípadne aj dlhšie, kým nedôjde k ukončeniu zmluvy iným spôsobom. Charakter porušenia povinnosti a závažnosť porušenej povinnosti v tomto prípade odôvodňuje prijatie záveru, že dohodnutá sankcia je zjavne neprimeraná a uvedená zmluvná podmienka je potom objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

15. Záver súdu prvej inštancie treba preto považovať za správny a odvolacie dôvody za nepodložené. To, aká je v tomto konkrétnom prípade skutočne nárokovaná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k výške dlžnej sumy a časové obdobie, v ktorom bola žalovaná v omeškaní, je pre posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky irelevantné, pretože súd musí vždy posudzovať charakter zmluvných dojednaní v súvislosti s aplikáciou na neurčitý okruh spotrebiteľov a na všetky do úvahy prichádzajúce možnosti aplikácie tohto dojednania.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a nezistiac ani žiadne iné nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, teda v časti tzv. zvyškového zamietnutia týkajúceho sa veci samej, ako i v závislom výroku o trovách konania z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 2 CSP).

17. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

19. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

20. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).